

Es compleixen cent anys de la prohibició de 'La Santa Espina', en temps de Primo de Rivera

Autor: Joan Antoni Guerrero Vall

Data de publicació: 09-09-2024

El 5 de setembre del 1924 el governador civil de Barcelona va prohibir la peça per considerar-la un himne independentista.

El passat dijous, 5 de setembre de 2024, se celebrà el centenari de la prohibició de La Santa Espina, sardana escrita per Àngel Guimerà amb música d'Enric Morera. La composició, que es va estrenar el 19 de gener del 1907 al Teatre Principal de Barcelona, va ser prohibida el 1924, durant la dictadura de Primo de Rivera i també durant la primera part del règim de Francisco Franco. Les autoritats de l'època van censurar aquesta sardana en considerar-la un himne independentista.

El 5 de setembre del 1924 el governador civil de Barcelona la va considerar una composició subversiva i símbol representatiu "d'odioses idees i criminals aspiracions" pels passatges que reivindiquen la catalanitat: "Som i serem gent catalana tant si es vol com si no es vol, que no hi ha terra més ufana sota la capa del sol."

Aquest és el text de la circular que es va publicar per informar sobre la prohibició de la composició:

"Habiendo llegado a este Gobierno Civil, en forma que no deja lugar a dudas, que determinados elementos han convertido la sardana "La Santa Espina" en himno representativo de odiosas ideas y criminales aspiraciones, escuchando su música con el respeto y reverencia que se tributan a los himnos nacionales, he acordado prohibir que se toque y cante la mencionada sardana en la vía pública, salas de espectáculos y sociedades y en las romerías o reuniones campestres, previniendo a los infractores de esta orden que procederé a su castigo con todo rigor."

Circular del governador civil de Barcelona.

Un cop superada la dictadura franquista, la sardana va ser interpretada el gener de 1983 per la Guàrdia Reial en un concert que es va celebrar a l'aquartermament de El Pardo, en motiu d'una desfilada militar dedicada a les comissions de Defensa i del Senat, que va presidir l'aleshores ministre de Defensa, el socialista Narcís Serra.

Composició popular de Guimerà

La Santa Espina és una de les sardanes més populars del repertori d'Àngel Guimerà. Tot i les prohibicions, el 1960 va aparèixer en una pel·lícula espanyola, Amor bajo cero, i l'artista Salomé la va cantar amb la seva lletra el 1971.

El general Losada, encarregat de fer efectiva la prohibició de la sardana, havia estat nomenat el gener de 1924 president interí de la Mancomunitat de Catalunya després de la destitució de Josep Puig i Cadafalch. El mateix dia va designar com a nou president de l'organització a Alfons Sala i Argemí. Al setembre d'aquest mateix any també va ser nomenat governador militar del Camp de Gibraltar fins al gener del 1925, quan va passar a la reserva. Amb l'esclat de la guerra civil, el 1936, Losada va ser detingut i executat al cementiri de Montcada i Reixac.

Joan Antoni Guerrero Vall

Podeu accedir a l'article original a través del següent enllaç:

https://www.elnacional.cat/ca/cultura/es-compleixen-cent-anys-prohibicio-santa-espina-en-temps-primo-rivera_1277873_102.html